

نغمه مستشار نظامی
با مقدمه دکتر غلامعلی حداد عادل

سرشناسه: مستشار نظامی، نغمه، ۱۳۵۹ -

Mostashar Nezami, Naghmeh

عنوان و نام پدیدآور: چهارده ترکیب‌بند آیینی / نغمه مستشار نظامی؛
با مقدمه دکتر غلامعلی حداد عادل.

مشخصات نشر: تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص.

شابک: ۳-۴۶۱-۴۳۰-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۹ - ۲۰۰.

موضوع: شعر مذهبی فارسی -- قرن ۱۴

Religious poetry, Persian -- 20th century

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴

Persian poetry, Persian -- 20th century

شناسه افزوده: حداد عادل، غلامعلی، ۱۳۲۴ - مقدمه‌نویس

شناسه افزوده: Haddad Adel, Gholam Ali

شناسه افزوده: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

شناسه افزوده: Islamic Culture Broadcasting Institute

رده‌بندی کنگره: PIR ۸۲۰۳

رده‌بندی دیویی: ۸۵۱/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۹۵۷۶۴

اطلاعات رگورد کتابشناسی: فیبا

دفتر نشر فرهنگ اسلامی

چهارده ترکیب‌بند آیینی

با مقدمه دکتر غلامعلی حداد عادل

نویسنده: نغمه مستشار نظامی

ویرایش و صفحه‌آرایی: کارگاه رسانه تهران

طراح جلد: سعید عجمی

چاپ اول: ۱۴۰۱

این کتاب در ۱۰۰۰ نسخه در چاپخانه افسست، لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

شابک: ۳-۴۶۱-۴۳۰-۹۶۴-۹۷۸

دفتر مرکزی: ضلع جنوبی خیابان کریم‌خان، بین خیابان ایرانشهر و ماهشهر، ساختمان زیتون،

پلاک ۱۴۶، واحد ۳ تلفن: ۸۸۴۹۰۷۸۲ - ۸۸۴۹۰۳۶۸ کد پستی: ۱۵۸۴۷۸۳۹۳۹

نشانی الکترونیک: www.daftarnashr.org

پست الکترونیک: print@daftarnashr.org

مدیریت پخش و توزیع: خیابان وحدت اسلامی، بعد از بیمارستان رازی، کوچه خندان،

نش کوچه رضایی، پلاک ۶۶ تلفن: ۳۳۱۱۲۱۰۰ - ۵۵۹۸۲۳۵۳

فروشگاه‌ها و مراکز پخش:

فروشگاه کتاب زیتون: تلفن: ۹۱۰۷۰۸۸۷

فروشگاه پاسداران: تلفن: ۲۲۸۵۵۱۶۴

فروشگاه مشهد: تلفن: ۲-۳۲۲۱۴۸۳۱-۰۵۱

خواهشمند است نظرات خود را درباره این کتاب با ذکر نام آن به شماره ۳۰۰۰۴۸۵۰ پیامک کنید.

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۵	با جوهر اشک و قلم حماسه (مقدمه دکتر غلامعلی حداد عادل)
۲۳	پیشگفتار
۲۷	یک: پیامبر (س)
۳۵	دو: فاطمه (س)
۴۹	سه: زینب (س)
۶۵	چهار: زینب (س)
۷۹	پنج: زینب (س)
۹۳	شش: زینب (س)
۱۰۷	هفت: زینب (س)
۱۲۱	هشت: زینب (س)
۱۳۱	نه: زینب (س)
۱۴۳	ده: علی اصغر (ع)
۱۵۱	یازده: رضا (ع)
۱۶۱	دوازده: حمزه
۱۶۹	سیزده: حوض خون
۱۸۵	چهارده: بانوی حماسه

پیشگفتار

ظرفیت عظیم زبان فارسی موجب پدید آمدن قالب‌های متنوعی در شعر شده است: رباعی، دوبیتی، سه‌گانی، نوخسروانی، غزل، قطعه، قصیده، مثنوی، و... هر یک از این قالب‌ها ویژگی‌های منحصر به فردی دارند که قابلیت پذیرش مضامین ویژه‌ای را به آن‌ها داده و می‌دهد.

ترکیب‌بند یکی از قالب‌های شعر فارسی است که از ظرفیت خوبی برخوردار است. قالبی شریف، که بیشتر اوقات ظرف مضامین عالی بوده است. شاعران ترکیب‌بند‌های زیادی با مضامین شریف مذهبی و آیینی و اخلاقی سروده‌اند. این قالب، علاوه بر ویژگی تبرک و تیمن به نام اهل بیت عصمت و طهارت، به دلیل محدود نکردن شاعر در یک قافیه و ردیف، فرصت روایت و مضمون‌پروری به وی می‌دهد و برای شرح روایت و سرودن منظومه‌های آیینی کارایی ویژه‌ای دارد.

قالب ترکیب‌بند، با پیدایش شعر نو و گرایش شاعران به آن، در ۱۰۰ سال اخیر مهجور مانده بود اما پس از انقلاب، بار دیگر مورد توجه اهل ادب واقع شد و با سرایش ترکیب‌بندِ فاخر «با کاروان نیزه» توسط دکتر علیرضا قزوه جان تازه‌ای به خود گرفت. باراهنمایی ایشان، بنده و دیگر شاعران نیز به سرایش اشعار در این قالب رو آوردیم.

در مسیر سُرایش اشعار این کتاب، استادان ارجمندم، دکتر غلامعلی حداد عادل، استاد علیرضا مختاریپور، استاد جواد غفورزاده، و استاد زنده‌یاد غلامرضا شکوهی راهنمایی‌های ارزشمندی نثار قلم ناقابل بنده کردند. اگر لطفی در سروده‌های این مجموعه باشد، حاصل نظر و نگاه این بزرگواران است، نه قلم قاصر این شاگرد!

و صد البته، این توفیق بی‌مدد نفس آسمانی امین شعرانقلاب حاصل نمی‌شد. که به لطف و مرحمت خاص خود نسبت به شعر و ادبیات، که در زمان و زمانه و تاریخ ادبیات فارسی بی‌مانند است، تعدادی از اشعار این مجموعه را خواندند و نظر لطفشان به قلم این حقیر در راه سرودن از پاکان و عزیزان دو عالم برکت داد. قلمم ناچیزتر از آن است که از عهده شکر حضرتشان به درآید، که گفته‌اند:

هم مگر فیض سوأم نطق و بیانی بدهد
در خور سُکر عطای تو زبانی بدهد

در این کتاب، که پانزدهمین مجموعه شعر از این قلم است، ۱۴ ترکیب‌بند با موضوعات آیینی و ملی آمده‌است. ترکیب‌بند نبوی از لحاظ تاریخ سُرایش اولین آن‌هاست که در سال ۱۳۷۷ سروده شده، و ترکیب‌بندی تقدیم به حضرت حمزه سیدالشهدا جدیدترین ترکیب‌بند سروده شده از این مجموعه است. از آنجا که نذر ادبی بنده در مورد سُرایش ترکیب‌بندهای عاشورایی و زینبی است، بحمدالله، شمار این ترکیب‌بندها بیش از سایر موضوعات است.

همه ابیاتی که در این اشعار تضمین شده‌است از خواجه حافظ شیرازی است و در گیومه آمده. اگرچه، استفاده از نشانه گیومه منحصر به تضمین‌ها نیست. همچنین، ویراستار محترم، برای خواندن آسان

ابیات از اعراب‌گذاری استفاده کرده‌اند، و در سراسر اشعار، حرف آخر هر کلمه اگر کسره زیر آن نیامده باید ساکن خوانده شود.

ضمن سپاس از مدیریت محترم دفتر نشر فرهنگ اسلامی، جناب آقای مهندس چینی فروشان، و همکاران ارجمندشان (به‌ویژه، آقای باقری، قائم‌مقام محترم این دفتر)، این کتاب را به محضر مبارک امام زمان (عج) تقدیم می‌کنم و محتاج دعای خیر و نظرات ارزشمند شما مخاطبان ارجمند هستم.

ما بدان مقصدِ عالی نتوانیم رسید

هم مگر پیش نهد لطفِ شما گامی چند

نغمه مستشار نظامی

فروردین ۱۴۰۱

www.ketab.ir